

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:

Pe an 100 Lei
Pe 1/2 an 50 Lei
Pe 1/4 an 25 Lei

Chestiuni culturale

Odată cu sosirea zilelor reci de toamnă, când natura începe să amortească, oamenii se retrag la căminurile lor și începe timpul de mai multă odihnă și liniște.

Tocmai de aceea, parcă toamna și iarna este timpul cel mai potrivit pentru preocupări culturale, pentru munca pe terenul cultural.

Dacă în alte țări — și chiar și la noi în puține orașe — odată cu zilele reci de toamnă se începe o frumoasă muncă culturală, se încep conferințele și prelegerile pentru popor, la noi, în schimb, se face cam puțin pentru cultura maselor, adică a poporului.

E lucru prea bine cunoscut, că la noi cei mai mulți, după ce au părăsit băncile școlii, ani de zile nu mai iau în mână o carte, nu mai citesc nimic, nu ascultă vre o conferință, ci-și văd de treburile mărunte.

De vină sunt, de sigur, și cărturarii, cari, cu puține excepții, nu poartă nici un interes pentru problemele culturale, purtând în schimb un interes cu atât mai mare pentru alte preocupări mai inferioare, dar mai rentabile. Mrejiile materialismului i-a cuprins cu atâtă putere pe cei mai mulți, încât și-au uitat de rostul ce trebuie să aibă inteligența în viața unui popor.

Un tablou cultural în culori câte se poate de negre ni-l prezintă dl prof. univ. O. Ghibu în articolul „Organizarea culturii noastre” din Nr. 34-35. al revistei „Societatea de mâine” din Cluj. În acest articol dl prof. Ghibu zugrăvește trista stare culturală a orașelor și satelor noastre și cu o ușoară mustrare ne arată preocupările de competență ale cărturarilor noștri, dela orașe și sate, preocupări cari numai culturale nu se cam pot numi.

Trebuie să ne punem de acum, cu răvnă și absolut desinteres, pe lucru, ca aceste stări dureroase să înceteze cât mai de grabă. Cultura maselor trebuie să fie una din cele mai de seamă preocupări ale intelectualilor noștri.

Aici se pune întrebarea: oare care poate fi asociația culturală, în rândurile căreia să putem munci cu mai mult folos pentru cultura poporului nostru?

Această asociație nu poate fi decât „Asociația pentru literatura și cultura poporului român.” Suntem doar atât de puțini la orașe, dispunem de puteri atât de reduse, încât dacă și aceste puține puteri ni le am fărâmiți în diferite societăți culturale, nu vom putea lucra nici odată cu destulă putere pentru ridicarea culturală a poporului nostru.

lata, în legătură cu acestea, câteva cuvinte înțelepte ale dlui Vasile Goldiș, președintele Astrei, scrise cu prilejul adunării generale a Astrei:

„Să aflați toți, că se impune înainte de toate armonizarea activității tuturor societăților culturale românești din țară. Răsfețirea de acum păgubește interesele tuturor. Mai mult. Concurența pornită din ambiții justificate absolut prin deșertăciune, rivalitățile ce nu odată ascund proteste avalanșe de pervenire, produc zăpăcirea chiar a celor mai buni.

Se zbat deodată separat cinci inși să ridice o casă națională, într'un sat. Casa rămâne nefăcută. Din șapte părți se dau lozinci și avânturi de-a înființa tot atâtea biblioteci într'o comună. Una unită, alta ortodoxă, a treia școlară, a patra a Principelui Carol a șasa a Ligii culturale. Cărțile ori putrezesc prăfuite prin rafturile editorilor, ori sunt alese fără nici o înțelegere și rămân necitite.

Din tufe răsar haiduci culturali cari bat la ușile băncilor, dau asalt la ministere, atenționează buzurărele publicului și niciodată nu dau nimănui seamă de isprăvile lor. Prin sate trei intelectuali înființează cinci comitete culturale alimentând cearta și ura între frați.

„Acest fatal individualism românesc este piedeca inexorabilă a progresului. Lăsând la o parte orice jenă, sfidând minciunile convenționale, trebuie să ne ridicăm cu toată energia împotriva tuturor speculanților culturii și să i aungăm din templul serioaselor preocupări naționale.”

Și dl Goldiș parcă vede apropiindu-se timpul când milioanele de români se vor și însufleși pentru Asociație și vor sprijini-o cu toată căldura inimii lor.

„Căci mai presus de toate — conțiuă dl Goldiș — Asociațiunea are să rămână credincioasă tradiției sale de a fi templul solidarizării sufletelor românești. Ea va oferi posibilitatea de a se întâlni pe același teren într'o comună bunăvoință toți românii de orice condițiuni sociale. Ea va crea conștiința comună românească și va face astfel adevărata educație socială. Ea va risipi concepția materialistă și credința mincinoasă, că singurul instrument al progresului omenesc ar fi concurența pînă în nimic limitată în lupta pentru existență. Există altă putere propulsivă a progresului, emulația în munca socială pentru atingerea unui scop comun.”

Și dl Goldiș termină spunând: „Asociațiunea trebuie să fie școala, unde se învață, că nici o societate nu se poate menține și progresa fără să aibă în-

aintea ochilor ei idealul dreptății, care săi fie steaua pclară.” (Societatea de mâine No. 34-35.)

Da, Asociațiunea trebuie să devie școala pe care s'o cercetăm după ce am ieșit depe băncile celeilalte școale, în care ne petrecusem anii copilăriei.

Sperăm, că actualii conducători ai desp. Reghin al Astrei vor reuși să facă și din acest desp, o adevărată școală pentru popor, pentru marea mulțime, la care școală în fiecare toamnă să se înceapă conferințe pentru marea public.

Dar pentru ca Astra să-și poată realiza acest scop, trebuie sprijinită cu toată căldura. Toți Românii trebuie să se înscrie ca membri la Asociațiune și trebuie să ajungă pe această cale în strânsă legătură cu Asociațiunea, pentru ca cu puteri unite să ne ridicăm din neștiința și întunerecul în care orbecăm azi.

Prin Asociațiune trebuie să mergem spre un ideal de civilizație și cultură al poporului român.

Dr. Enea Popa.

Mărginenii și Comerțul.

Se numesc mărginenii locuitorii din apropierea vechei granițe românești. Comunele lor sunt cele mai frumoase, atât ca clădiri cât și ca port și limbă, cari n'au suferit nici o înfrîngere streină. Frumseța portului femeiesc cu deosebire a celor din Sălște a fost lăudată chiar și de scriitorii unguri.

Intreg comerțul din satele acestea e al românilor. Mai înainte, când nu eram liberi, mărginenii erau oierii cei mai vestiți și cutierau cu turmele lor câmpurile Rusiei. Brânzeturile lor erau căutate până la Tarigrad. Sunt cei mai isteți în purtarea comerțului, încât se zice despre ei că întrec pe greci și jidani. Aceste însușiri i-a făcut de încă sub fosta stăpânire s'au așezat mulți dintre ei, ca comercianți, în orașele cele mai streine. Aici au ajuns la stare frumoasă, deși li-se făcea concurență din toate părțile. Eram copil când am cunoscut o firmă românească de brânzeturi, în care stăpâna, îmbrăcată în port românesc,

și îmbrăcată românește ceiaze doreai. Și asta era în Clujul cel plin de ură față de noi. Așa erau mărginenii comercianți în Timșoara, Sibiu și alte localități cu obiceiuri limbă și port neaoș românesc.

În satele din apropierea orașului nostru încă sunt comercianți români din Sălște, Rășinari, Poplaca și alte comune, veniți ca tineri, fără avere, însă prin comerț cinstit și-au câștigat atâtă, încât să poată purta la învățătură pe toți copiii. Satele acestea au datorința să-i sprijinească pentru că cumpărând dela ei sau dela alți comercianți români ajută la ridicarea și îmbogățirea neamului.

Ar fi spre binele nostru, dacă statu sau instituțiile particulare ar sta în ajutorul acestor comercianți, ca să-și deschidă magazine de cereale, prăvălii și altele în toate orașele. Comerțul în felul acesta ar lua o înfățișare mai românească și credem că ar fi bine așa. (s)

Cum să ne ferim de dușmani.

Omul în viață poate avea mulți dușmani. Unii sunt dușmani văzuți, alții nevăzuți. Cu dușmanii noștri văzuți ne putem și trebuie să ne împăcăm ușor, oricând, dacă ne place să ne numim creștini.

Nu așa, însă, cu dușmanii noștri nevăzuți.

Noi ne-am împăca și cu aceștia, dar ei nu ne iartă, dacă-i lăsăm în apropierea noastră.

Acești dușmani neîmpăcați sînt microbi, bacilii sau sămânța boalelor.

Să nu uitați că toate boalele au sămânța lor, precum buruiana sau floarea din grădină răsare din sămânța ei, tot așa fiecare boală răsare și se produce din sămânța (bacilul) ei anumită.

Această sămânță, acești bacili ai tuturor boalelor sunt astăzi răspândiți în toate locurile unde trăesc omeni.

Acești dușmani ne pândesc în fiecare clipă, la fiecare pas și nu așteaptă decât prilejul potrivit să ne poată intra în corpul nostru.

În timpul lucrului de peste zi venim în atingere cu mii și mii de microbi, cari se lipesc de trupul nostru și mai ales de mâinile noastre.

Dacă a-ți examina sub ochian, numai odată, o parte mică, luată din negreala — murdăria — de sub unghiile D-voastră, vați îngrozi de miile de viermușori mici, ce ați vedea acolo și atunci a-ți da mai mare însemnătate curățeniei.

Dacă cineva cu o astfel de mână murdară, se scarpină pe față ori trup, i-și altoește acești microbi în carnea lui, și să trezește peste puțin timp cu buboale, cu brăncă, cu tîme, cu zgaibe ș. a. m. d. sau mănăncă cu mâinile ne spălate și să îmbolnăvește de lungoare și 3-4 săptămâni zace între viață și moarte, sau căpătă offica, ori câte alte boale.

Ca să ne ferim de acești dușmani mari ai noștri trebuie să învățăm igiena săteanului, ca o rugăciune, căci

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuițare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurătenile feței. Să poate comanda și prin postă dela Depozit pentru REGHIN și jur la

FARMACIA NEAGOS
TG. MURES, TELEFON No. 130.
FARMACIA MERA

prin aceasta ne luminăm mintea, cruțăm sănătatea și ne apărăm viața.

Higiena săteanului, și a ori cărui om adevărat, este foarte ușoară și este o învățatură scurtă, dar de mare preț.

De oarece știm că boalele cele mai grele sunt boalele molipsitoare, cari le produc microbii, bacilii, ca atare trebuie să ne păzim de acești dușmani:

Acestor doi dușmai nu le place 2 lucruri: curățenia și soarele.

Așa dară, dacă voim să fim feriți de boale grele, trebuie să iubim, să grijim, să îmblăntim curățenia trupului nostru și a casei noastre.

Să ne spălăm mâinile cu apă și săpun înainte de mâncare.

Apă dă Dumnezeu-Tatăl în toate locurile, iar puțin săpun încă se poate cumpăra, poate cu bani mai puțini decât leacurile.

Să ne spălăm trupul cel puțin odată pe săptămână.

Să ne primenim îmbrăcămintea de pe noi și de pe pat, să fim curățenie și bună rânduială în casă și în curtea noastră.

Să se văruiască casele pe an odată sau de două ori.

Să lăsăm ferestrele deschise cât de mult, să intre aer și lumină de soare, care va omori dușmanii noștri.

Chiar și iarna, mai ales înainte de culcare să lăsăm câteva minute deschise ferestrele.

Sănătatea e cea mai mare comoară ce ne-a dat-o Dumnezeu, datori suntem s'opăstrăm.

A o păstra și feri de boale grele numai și numai prin curățenie se poate.

Dr. Eugen Nicoară
medic.

Partidul național.

Cel mai târziu la primăvară cetățenii acestei țări vor fi chemați din nou să-și aleagă deputații și senatorii.

Credem că la alegerile viitoare nu se va mai încumeta nimeni să fure, peste noapte, voturile cetățenilor, nu se vor mai întrebuița toate silniciile ca să se stoarcă voturile cetățenilor, ci țara va fi lăsată să se manifeste în cea mai deplină libertate pentru partidul pe care-l crede mai potrivit ca să ia în mână cârma statului. Vom lupta ca să avem, în sfârșit, alegeri libere, așa după cum, de ani de zile, le cere partidul național.

Lupta electorală se va da și în viitoarele alegeri între deferitele partide politice. În vederea acestei lupte, — din care trebuie să iese un guvern care să scoată țara din necazuri, — trebuie și e bine să ne dăm seamă de ideile și principiile cari trebuie să ne călăuzească, precum trebuie să cunoaștem și ținta ce o urmărim și partidul în rândurile căruia trebuie să luptăm.

Partidul național este azi cel mai trainic partid din România. Cu un trecut glorios de peste 70 ani, trecut bogat în lupte grele, udat cu lacrimi și stropit cu sânge, partidul național în ciuda tuturor suferințelor, persecuțiilor și atacurilor stă azi mai tare ca ori când, luptă prin popor și pentru popor și-și poartă cu cinste steagul principiilor și convingerilor sale.

Trecutul acestui partid este cea mai bună cheazășie pentru drumul drept ce-l va urma în viitor.

Partidul național nu și-a făurit programe turnate în vorbărie goală ca alte partide. Ce folos de cele mai dulci vorbe și făgădueli, dacă tu făuritor al acestora nu te ții de ele, ci le faci numai de ochii lumii, ca să înșeli lumea.

Partidul național n'a făurit astfel de programe deșerte, dar, în schimb, nici nu s'a folosit de patimile josnice ale oamenilor, numai ca să distrugă pe adversar și să câștige o izbândă ușoară.

Partidul național a luptat totdeauna pentru idealurile și necazurile poporului român și totdeauna și-a făcut datoria cu sfințenie.

Cele mai multe rane cari sângera azi din trupul țării noastre tot numami acest partid le poate vindeca.

Nici un alt partid nu se poate apropia cu mai mult folos pentru țară de statele străine — cu cari azi stăm în raporturi foarte rele — nici un alt partid nu se poate apropia cu o mai adâncă înțelegere de problema complicată a minorităților. Dl. Dr. Iuliu Maniu

e expus doar într'un mod cu adevărat classic această problemă în anul trecut. Partidul național luptă, apoi, sincer pentru democrație, adică pentru o mai caldă apropiere între oameni, pentru împărțirea slujbelor după merit, pricepere și educație aleasă, iar nu după avere, naștere și lingușire.

Tărâtimea întregii țări — fără deosebire de naționalitate — își află reprezentate interesele prin acest partid, care în 1919 a proclamat necesitatea împlinirii reformei agrare, adică împărțirea marilor moșii, în mod rațional, țărani'or.

O luptă mare dă partidul național pentru crearea unei administrații cinstite, pentru încetarea furtului și jafului în averea statului.

E o luptă mare pe toate tărâmurile pentru mai multă dreptate și supunere față de legi. Să ne unim cu toții, — tărâtimea trebuie să fie una sub steagul acestui partid — să înceteze desbinarea adusă între frați de unii oameni prea lacomi și să ne facem datoria de cetățeni prin partidul nostru național.

I. Poiană.

Din Hodac-Toaca.

O știre îmbucurătoare ne sosește din frunza comună Hodac, unde vrednicii poporeni au hotărât să ridice o școală, în cătunul Toaca, luând asupra lor repartitia sumei de Lei 160.000 și îndeplinirea lucrărilor necesare de clădire. De mult doreau părinții copilașilor din Toaca să aibă o școală unde să-și poată purta odraslele la învățatură și trebuie să-i laudăm din tot sufletul, că au ajuns acum să-și împlinescă gândul lor, jertfind, din puterea lor proprie, banii de lipsă pentru clădirea școlii.

De bună seama cei din Hodac-Toaca își vor aduce aminte de apostolii mincinoși, cari le-au făcut, cu ocazia alegerilor din primăvară, fel și fel de promisiuni, obligându-se că vor clădi școală și multe altele, cari toate s'u dovedit de vorbe deșerte și goale. Ar trebui tras la răspundere Dl. Goga, care a purtat atâtea făgădueli prin comunele noastre, fără să fi împlinit nici măcar una.

Nădăjdulm, că școala ce se clădește din truda și sudoarea țărănilor noștri din Hodac și Toaca, va fi pildă grăitoare, ca să ne unim puterile noastre pe viitor, ca prin muncă, cinste și jertfă de sine, să putem acoperi toate trebuințele ținutului nostru.

Cercul cultural al intelectualilor români din Reghin.

Din inițiativa unui grup de intelectuali s'a înființat în Reghin o nouă societate culturală, purtând numele de mai sus. Adunarea de constituire s'a ținut Joi la 8 Oct. în sala cea mică din noua clădire a hotelului orașenesc, care sală este destinată ca local pentru nou înființatul cerc.

Ședința a fost deschisă de dl. avocat dr. Ioan Harșia și proiectul de statute a fost citit și susținut de dl. protopop Dumitru Antal.

În cursul acestei adunări sau ridicat diferite propuneri și unele obiecțiuni. Dl. Dr. Alex. Ceușianu, în calitatea sa de președinte al societății meseriașilor români, a arătat, că adevăratul scop ce ar trebui să steie la baza cercului cultural, este îmbrățișarea tuturor claselor sociale, fără considerare la gradul de intelectualitate, căci este în paguba propagării culturale ca intelectualii să se despartă de clasa meseriașilor, cari sunt încadrați deja într'o casină. Pentru modificarea unor paragrafi din statute a luat cuvântul și dl. dr. Enea Popa. Votarea prea pripită a statutelor a împiedicat dezbaterile pe larg a principiilor cercului și statutele au fost menținute — cu mici modificări — în cadrele proiectului prezentat de inițiatori.

Constituirea s'a făcut cu aceeași grabă, așa că noua societate a luat existență

faptică și își va începe activitatea cu începutul lunii viitoare.

Avem cea mai adâncă convingere, că intențiile inițiatorilor sunt cele mai bune și curate și așteptăm dela dâșii și dela ceilalți domni aleși în comitetul de conducere să nu se îndestulească numai cu gândul de a-și fi potolit unele ambițiuni nesatisfăcute până acum.

Pe teren cultural avem datorința să ne dăm cu toții o mână de ajutor și tocmai de aceea este regretabil, că s'au croit margini prea strâmte nou înființatului cerc.

Era, de pildă, — un lucru mult mai mareț, dacă s'ar fi putut înjgheba, în locul cercului intelectualilor români, organizația „Casei Naționale în cadrele Asociațiunii. Aceasta ar fi fost piatra de cimentare și unificare a tuturor românilor și a tuturor societăților culturale din Reghin.

Impresiunea generală este, că totul s'a făcut „prea în pripă“ și „prea fără de adevărat fond real,“ așa că rămâne să vedem ce activitate culturală și intelectuală va desvolta pe viitor cercul intelectualilor români din Reghin.

Dorim sincer, ca acest asezământ nou să-și creze un rost pentru binele obștesc și pentru înaintarea culturii naționale.

Cum va face-o vom mai vedea.

Dela frate.

Socoteală fără potriveală . . .

În vederea alegerii președintelui dela camera de industrie și comerț a venit, zilele trecute, Dl. ministru Tancred Constantinescu la Târgu-Mureș. Fiecare știa că dl. președinte al organizației liberale din județ voiește să pună ceva la cale, dar să-și închipue cineva mirarea când dl. „ministru Tancred“ își deschide gura:

„Să mi-l alegeți pă amicul Bürger la camera de industrie și comerț!“

„Pă“ — întrebau pușinii liberali strănși în jurul Dsale.

„Am zis“ — grăi Tancred și merse cătră Dl. Adalbert Bürger, care tocmai deschidea ușa. „Să trăești frate Adalbert.“

„Să trăiți Excelență . . . Dle ministru“ răspunse Dl. Bürger, plocnindu se adânc.

„Vei fi ales de președinte“ — pă cuvântul meu . . . am dat ordine — așa-i ?

„Așa-i“ șoptiră cei din jurul lui.

„Vă mulțămesc Dle Ministru.“

„Nu-i dă ce — așa vreau eu — așa va fi — toate voturile vor fi ale

Dtale, . . . eu numai pe tine . . . auzi dragă . . . numai pe tine te întăresc . . . „Tancred spune . . . Tancred dispune.“ — S'o știi.“

Si cum a venit așa s'a dus — Dl. ministru și președinte de organizație, lăsându-i pe liberalii lui în mare frământare. Trimis au aceștia după toți ai lor de prin Reghin și de prin alte părți ca să-l scoată pe Dl. Adalbert Bürger . . . chiar dacă ar fi să fure urna . . . ba i-au rugat și pe averscani de sprijin . . .

Dar la alegere a reușit ca președinte Dl. Russu J. directorul Băncii Românești, iar „Dl. Bürger Adalbert“ a căzut.

După cât ni-se spune Dl. Bürger Adalbert s'a dus îndată la postă și a dat următoarea telegramă în versuri: Ministrului Constantinescu Tancred Căzut cu ordine cu tot . . . eu cred Că dacă nu veneai . . . era mai bine N'a vrut s'asculte nimenea de tine Terog fii consecvent... stop... fii cuminte Și dă-ți demisia de președinte.

Vorbe înțelepte.

„Deși putem păcătuți din puterile noastre, înse nu putem împlini poruncile fără darul lui Dumnezeu, carele poruncește. Pe cum ochii î-i pot închide, când vreau; cu ei înse, cu toate că sunt deschiși, nu pot vedea, decât dacă luminează și ajută lumina.“

s. Augustin.

„Dreptate, bună administrație și cultură, acestea sunt cerințele poporului.“

M. S. Regele Ferdinand.

Cronica Politică.

Adunări. În timpul din urmă partidul național a ținut iarăș mai multe adunări publice, parte pe județe, parte pe singuraticile circumscripții (cercuri electorale).

Amintim în deosebi: 1) **Bozovici** (Banat) 5 Octobrie, unde au vorbit ardelenii Dr. Valer Branște și Caius Brediceanu, iar din vechiul Regat Ioanițescu și I. Lugojanu. Primiri și primări cu steaguri și fanfare; 2) **Băilești** (jud. Dolj-Oltenia), unde în fruntea vorbitorilor stau foștii miniștri Miha Popovici și C. Argetoianu, scuzându-se dl. N. Iorga prin telegramă pentru neparticipare. La gări, în trecere, saluta pe frunzași delegații de săteni. Dl. Miha Popovici dă programul, după care va guverna partidul național, întronând ordinea și legalitatea..., iar dl. Argetoianu încheie: „S'aveți aceeaș țară ca la alegerile agricole, și triumful ordinii și al bunului simț va fi asigurat.“

A apărut:

Legea pentru unificarea administrativă (legea comună și județeană) cu îndrumări și deslușiri de **Dr. Aurel Dobrescu**, deputat. Cartea aceasta, scrisă pe înțelesul tuturor, este un îndreptar prețios pentru orice cetățean, dându-i îndrumări și deslușiri prețioase despre legea administrativă și despre alegerile comunale și județene ce vor avea loc în curând.

Cartea este astfel întocmită, încât dă o orientare perfectă și asupra lucrărilor pregătitoare electorale și asupra luptei electorale. În îndrumări și deslușiri ea exprimă punctul de vedere al partidului național în materie de drept administrativ și arată lupta dusă în parlament de partidul național, pentru perfecționarea așezămintelor de temeile ale României întregite.

Se află de vânzare la redacția gazetei noastre și la „Librăria nouă” din Reghin. Prețul 25 Lei.

Societatea tinereții române din Târgu-Mureș aranjează, la 25 Oct. a. c., mari serbări național-culturale în comuna Șincai, jud. Mureș-Turda. Cu prilejul acestor serbări se va desvela piatra comemorativă ridicată în amintirea lui **Gheorghe Șincai**, marele cărturar al neamului nostru și fiu al acestei comune.

Știri mărunte.

Rugăm stăruitor pe domnii cărora le-am trimis foaia până acum, să binevoiască a ne plăti abonamentul. Credem că cei mai mulți cunosc greutățile cu cari trebuie să luptăm, ca să putem scoate azi o foaie românească. Tiparul este așa de scump, încât numai cu mari jertfe ne putem susține. Sperăm, deci, că iubiiții noștri cetitori ne vor înțelege și nu vor întârzia mult cu plata abonamentului. Iar celor cari deja au plătit le mulțumim călduros și pe această cale.

Abonamentul se poate plăti (se poate trimite și cu posta) la dl **Gheorghe Maior** și în cancelaria dlui **Dr. Alexandru Ceușianu**

Redacția și Administrația.

Articolul „Cercul cultural al intelectualilor români din Reghin” din cauza abundenței de material nu s'a putut da în numărul trecut.

Intreaga organizație averescană din Oltenița cu prezidentul **Bărbulescu** în frunte au cerut înscrierea lor în partidul național și au fost primiți.

Miliardarul american **Carnegie** muncitorilor abstenenți (nebeutori) din industriile sale le plătește cu 10 la sută mai mult.

La Societățile de asigurare contra accidentelor (nenorocririlor) costă cu 160 la sută mai mult repararea nenorocririlor pe urma beției, decât repararea numărului corăspunzător de nenorociri (accidente), datorite altor cauze.

În comuna **Cărligătura** din Maramureș țăranul **Gheorghe** al Oșanului, încărcând fân la câmp și amenințând

iarăș timp ploios, a început să injure (sudue) rău pe cei, cari au schimbat calendarul, căci zicea, că ieri și-ar fi cărat fânul, dacă nu era sârbătoare. Deodată atunci un trăsnet la omorât pe loc. Vestea s'a spus prin bisericile din jurul acela și a mișcat adânc sufletele sătenilor.

La academia de drept din Oradea-Mare a fost numit profesor dl **Dr. Victor Cădere** un distins-naționalist și nobil suflet, cunoscut și pe la noi din vremile alegerilor. A lucrat mult și în diplomație, la conferința de pace în Paris și de atunci.

În 4 Oct. la Timișoara lipsia dela masă episcopul **Aradului Comșa**, nu lipsia înse vestitul liberal **Imbroane**. Va fi simțit oare **M. Sa Regele** în frumesei nevuința celor ce așa au simțit-o toți, când au aflat-o.

„Liga culturală” a aranjat în București o șezătoare. S'a vorbit de Români din Valea Timocului, unde Bulgarii prigonesc amar pe părinții, cari și-au trimis copiii la școală în România. Prin o telegramă s'a cerut scutul **M. S. Regelui Ferdinand**.

În capitala Albaniei Români sunt siliți a se folosi de preoți sârbi, căci ministerul cultelor din București — cu toate cererile repetate de legătuirea română — n'a încuviințat nici măcar un diacon român. (Se poate?!)

Ministerul din Grecia ar fi închis gimnaziul românesc din **Grebena (Macedonia)**, la ce ministerul nostru din București ar fi declarat, că va măsura cu aceeași măsură și va închide toate școlile grecești din România. (Așa mai înțelegem și noi!)

Max Goldstein s'a supus în arest de bunăvoie la foame și a murit. Așa s'a stins prea ușor acest criminal, carele a pus bomba la senat, când au căzut zdrobiți episcopul **Radu** dela Oradea-Mare și ministrul **Greceanu**.

Societatea academică „Dacia” din Cernăuți seara în 19 Oct. a serbat frumos amintirea a 50 ani împliniți dela nașterea poetului ardelean **Ștefan O. Iosif**, autorul puternicului marș: „La arme” (Bravă tinerețe!)

Liceul nostru din Reghin iarăș și-a început anul fără doi profesori, cari chiar acum au trebuit să fie chemați la examene. N'ar putea oare ministerul întruționii să aranjeze lucrurile acestea mai cuminte, ca să nu sufere atâtea învățământul în școli?

Partidul național din **Craș Severin** a pus la **Lugoș** candidat de deputat pe dl **Caius Bediceanu**, nume prea bine cunoscut în luptele noastre politice.

La **Cătina**, în județul **Buzău**, 144 soldați culeg prune la proprietari, între cari e și primarul (liberal), care mai e pe proprietari, între cari e și primarul (liberal), care mai e pe deasupra și fin al dlui **Dr. Anghel**. „Cât încassează Ministerul de război — întreabă preotul **Nicolescu**, care scrie cizul acesta la ministru — de pe urma bieților oameni, cari, în loc să învețe, cum se mănuește tunul și mitraliera, se pregătesc, să atace inamicul, culegând prune la **Cătina**?” (Rușinos!)

No. 1852. exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4996—1925. a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Gliga Vasilie Dumitru** repr. prin avocatul **Dr. Vekony Iuliu** pentru incassarea creanței de 780 L. b. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Octombrie 1925. orele 10 a. m. la fața locului în **Ibănești** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vacă, car în valoare de 11000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare

Reghin, la 5 Octombrie 1925

Oliver Ghelan
executor judecătoresc

No. 1832—exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1012-1925. a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Costin Dumitru** repr. prin avocatul **Dr. Iuliu Vekony** pentru incassarea creanței de 2700 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Oct 1925. orele 2 p. m. la fața locului în **Hodac** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 vacă în valoare de 7000 L.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 5 Octombrie 1925

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1895 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10361—1925 a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Stoica Ion I. Vasilie** repr. prin avocatul **Dr. Iuliu Vekony** pentru incas. creanței de 166 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 29 Octombrie 1925 orele 4 d. m. la fața locului în **Săcaul de pădure** u. se vor vinde prin licitațiune publică judiciară casă de lemn valoare de 16000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1123 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 6442—1925 a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Both Emil** repr. prin adv. **Dr. M. Mendel** pentru incas. creanței de 20000 Lei acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Octombrie 1925 orele 9 a. m. la fața locului în **Lunca Bradului** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vaci, viței, oi în val. de 24000 L.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Oct. 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1893 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10495—1925 a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Moldovan Vasilie Balmoș** repr. prin avocatul **Dr. Iuliu Vekony** pentru incassarea creanței de 340 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Octombrie 1925 orele 12 a. m. la fața locului în **Stânceni sat** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 vaci în valoare de 14000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1887 exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10481-1925. a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Ioan Portă** repr. prin avocatul **Dr. Eugen Truția** pentru incassarea creanței de 2750 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Octombrie 1925. orele 5 p. m. la fața locului în **Toplița Română** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 vaci în valoare de 14000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1892. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10360-1925. a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Dr. Iuliu Vekony** **Reghin** pentru incassarea creanței de 480 Lei și acces. se fixează termen de licitației pe ziua 28 Octombrie 1925. orele 10 a. m. la fața locului în **Săcaul de pădure** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 boi în valoare de 16000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1529 exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 8936—1925. a judecătorei de ocol **Reghin** în favorul reclamantului **Alexandru Marconi** repr. prin avocatul **Dr. Iuliu Vekony** pentru incassarea creanței de 6403 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Octombrie 1925 orele 10 a. m. la fața locului în **Glăjării** unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară trăsură, cal în valoare de 6800 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 5 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

La pensie.

O seamă de funcționari buni și credincioși și-au părăsit cu începutul lunii Octombrie a. c. slujbele ce au condus cu vrednicie și stăruință vreme îndelungată. Mulți dintre dânsii sunt încă bărbați cu o putere mare de muncă, dar limita de vârstă îi scoate din serviciul statului.

Nu voim să cercetăm mai de aproape, dacă este bine sau nu, ca statul să-și împuțineze în chipul acestor slujbașii, dar este un mare păcat, că acelor, cari pleacă din slujbă, nu li-se regulează îndată pensia. După cât știm mulți dintre cei pensionați și-au primit leafa pe luna Octobrie a. c. și acum statul îi se este să plătească banii înapoi și să aștepte trei patru luni, — sau poate și un an, — până ce își vor primi pensia. Din ce să trăiască oare acești bătrâni cinstiți, în timpul acesta de scumpete mare?

Am vrea să-l vedem pe vistiernicul Vintilă Brătian scos la pensie cât mai în grabă, ca să nu mai încurce treburile statului, îngrădind năcazuri peste năcazuri asupra bieților funcționari.

Constituirea Camerei de Comerț din Tg.-Mureș

Joi în 15 l.c., după masă la orele 5, și-a ținut Camera de Comerț din Tg.-Mureș adunarea de constituire, cu care ocaziune a fost ales președinte dl. I. Russu, directorul Băucii Românești din Tg.-Mureș, întrunind 28 voturi contra 16 întrunite de contracandidatul Albert Bürger, marele industriaș din Tg.-Mureș; iar de vicepreședinți au fost aleși d-nii Wiegner, directorul Cassei de economii din Tg.-Mureș și Bustya, antreprenor.

Ne miră faptul că dl. Bürger a fost pus în minoritate, pentru că doar e lucru cunoscut, că dl. Tancred Constantinescu, ministrul industriei și comerțului, a fost în Tg.-Mureș cu 2 zile înainte de alegere, anume spre a face propagandă pentru dl Bürger. Oare pentru ce? Nu vom cerceta motivul, care de sigur va fi o mică tancrediadă, ca alte multe, în cari dl. Tancred a cam dus recordul în țara noastră.

Nu bucurăm, de alte parte, că în fruntea acestei instituțiuni, a ajuns, în fine, un român, pe care îl rugăm să nu-și uite că avem o mulțime de mici industriași și comercianți români foarte vitreg tratați până acum, a căror doleanțe să fie luate în seamă, pentru că noi românii numai dela aceștia putem aștepta um viitor frumos al industriei și comerțului român.

(Re)

No. 1891. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10362-1925. a judecătorei de ocol Reghin în fața reclamantului Buzdugan Petr u repr. prin avocatul Dr. Eugen Truția pentru incassarea creanței de 2500 Lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Octombrie 1925. orele 11 a. m. la fața locului în Glăjărie — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară caii, grajd în valoare de 20.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 1734 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9658—1925 a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului „Nagy Áruház“ repr. prin avocatul Dr. Sam. Frankel pentru incassarea creanței de 7659 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Octombrie 1925 orele 3 p. m. la fața locului în Reghin sat unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară spir, vin, vaci și etc. în valoare de 55000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1570 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9440—1924 a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Bürger Ioan și soț repr. prin adv. Dr. Sam. Fränkel pentru incas. creanței de 3012 L și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Octombrie 1925 orele 9 a. m. la fața locului în R E G H I N unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 boii în val. de 14000 L.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Oct. 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1800. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10493-1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Rodeanu Laurențiu repr. prin avocatul Dr. Eugen Truția pentru incassarea creanței de 492 Lei și acces. se fixează termen de licitației pe ziua 30 Octombrie 1925. orele 3 p. m. la fața locului în Toplița-România unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 caii în valoare de 12000 Lei

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 6 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 1839 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9665—1925 a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Ioan Trif și soția repr. prin avocatul Dr. Vilhelm Kornhoffer pentru incas. creanței de 500 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Octombrie 1925 orele 11 a. m. la fața locului în Reghin — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară caii, car în valoare de 15000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1885 exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10492-1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Bodeanu Laurențiu repr. prin avocatul Dr. Eugen Truția pentru incassarea creanței de 260 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Octombrie 1925. orele 6 p. m. la fața locului în Toplița Română unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară caii, caruța tofar în valoare de 14000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octomvre 1925

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 1618—exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9623—1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Eduard Hönig repr. prin avocatul Dr. Dr. Mihail Mendel pentru incassarea creanței de 3390 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Oct 1925. orele 5 p. m. la fața locului în Reghin sat unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vacă în valoare de 7000 L.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octombrie 1925

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 1916. exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3485—1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Agronomul S. A. de asig. repr. prin avocatul Dr. Fekete Iuliu pentru incassarea creanței de 3135 L b. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Octombrie 1925. orele 10 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară casa de fier, automobil în valoare de 11000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare

Reghin, la 14 Octombrie 1925

Oliver Ghelan
executor judecătoresc

No. 1886 exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10491—1925. a judecătorei de Ocol Reghin în favorul reclamantului Grigore Ciontea repr. prin avocatul Dr. Eugen Truția pentru incassarea creanței de 1800 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 31 Octombrie 1925 orele 10 a. m. la fața locului în Deda Bistra unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 boii în valoare de 14000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 11 Octomvre 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc

„VINUL DE CHINA EERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mures

Să poate comanda prin postă. Deposit și la farmacia

MERA REGHIN

Ori ce mâncărime de piele, râie etc. dispore în decurs de 3 zile întrebându-și alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mures

Să poate comanda direct sau la farmacia

MERA Reghin

Vite

altoite de 1 și 2 ani la bilioan Port altoi americane cu rădăci 3309, 101¹⁴ riparia gloire.

Pomi

roditori de tot felul, în specii pruni pentru uscat.

Cereți Prețul curent

că au venit timpul pt. plantarea toamnă. Se vinde en gros și detail. Se acceptă reprezentanții serioși în toate regiunile.

Pepiniera Tóthfalus

Târgu-Mureș

Str. Sft. Gheorghe No. 9.

Cele mai bune și eftine cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan

cizmar

REGHIN, str. Eminescu No. 1.

Cumpărați și vă convingeți!

„SIRPINOL“

este cel mai bun medicament: in contra boale de plămâni, așa ca tusă, tu convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tubercu tici. Se află la

Farmacia lui Victor Mera :-: in Reghin